Regionledningskontoret
Oskari Pärssinen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2025-12-17

KRN 2025-0205

Klimat- och
regionutvecklingsnämnden

Yttrande över Handlingsplan för bostadsförsörjning Lidingö stad

Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

> Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Lidingö stad över Handlingsplan för bostadsförsörjning.

Sammanfattning

Lidingö stad har remitterat *Handlingsplan för bostadsförsörjning* till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar.

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) ska varje kommun anta en handlingsplan för bostadsförsörjningen i kommunen. Med dessa ska kommunen planera för bostadsförsörjningen och skapa förutsättningar för att alla i kommunen ska kunna leva i goda bostäder. En handlingsplan ska antas varje mandatperiod.

Region Stockholm ser positivt på att Lidingö stad har tagit fram en handlingsplan för bostadsförsörjning. Enligt handlingsplanen har kommunen en planberedskap att bygga 500 bostäder de kommande tio åren. Kommunens ambitioner för bostadsbyggandet ligger inte i linje med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084). Tillskottet av bostäder bygger på kommunens planberedskap snarare än analyser av demografiska förändringar och bostadsbehov. Region Stockholm ser att låg byggnationstakt riskerar att förvärra bostadsbristen och försvårar för samhällsbärande yrkesgrupper att hitta en bostad. Detta kan i sin tur ha negativ påverkan för kompetensförsörjning i Stockholmsregionen.

I handlingsplanen nämns att Lidingö stad har en snabbt åldrande befolkning som leder till ökat behov av olika boendelösningar som riktar sig till äldre. Region Stockholm vill framföra vikten av att kartlägga äldres flyttmönster och boendepreferenser samt att stärka mellankommunal samverkan för att möta gemensamma utmaningar. Region Stockholm vill

även understryka vikten av förvaltningsövergripande samarbete med bakgrund i nya socialtjänstlagen (2025:400) som ställer krav på socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen.

Bakgrund
Lidingö stad har remitterat *Handlingsplan för bostadsförsörjning* till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar.

Alla kommuner ska enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) planera för bostadsförsörjningen. Detta innebär bland annat att kommunerna ska ta fram en handlingsplan för bostadsförsörjningen. Syftet är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Handlingsplanen ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen och berörd region. Handlingsplanen ska enligt lagstiftningen grunda sig på en analys av demografi, marknadsförutsättningar och bostadsbehov i kommunen.

Lidingö stad har tagit fram en handlingsplan som beskriver de utmaningar som kommunen står inför när det gäller bostadsförsörjningen, och kommunen föreslår ett antal mål och åtgärdsområden för att möta dessa utmaningar.

Region Stockholms yttrande
En välfungerande bostadsförsörjning i Stockholmsregionen är väsentlig för såväl invånarna i Stockholms län som för regionens fortsatta tillväxt och attraktionskraft. Region Stockholm ser positivt på att Lidingö stad har tagit fram en handlingsplan för bostadsförsörjningen.

Handlingsplanen nämner att Lidingö stad, enligt gällande Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084), behöver bidra med 150–250 bostäder per år fram till 2030 och därefter med 50–100 bostäder per år fram till 2060. Handlingsplanen beskriver att Lidingö stad har planberedskap att bygga 500 bostäder de kommande tio åren vilket ger ett årligt tillskott på omkring 50 bostäder. Detta ligger inte i linje med RUFS 20250. Därtill utgår handlingsplanen från kommunens planberedskap och inte den demografiska utvecklingen och behoven på den lokala bostadsmarknaden. Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska handlingsplanen innehålla bland annat uppgifter om behov av tillskott av bostäder i kommunen. Uppgifterna ska grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Region Stockholm ser med fördel att detta

förtydligas i handlingsplanen. En låg byggnationstakt riskerar att förvärra bostadsbristen. För många samhällsbärande yrkesgrupper blir det allt svårare att hitta en bostad som matchar ens ekonomiska förutsättningar och behov vilket har en negativ påverkan på kompetensförsörjningen. Bostadsbristen gör det svårare för näringslivet att hitta rätt kompetens och riskerar att leda till att Stockholmsregionen väljs bort som etableringsort.

Handlingsplanen nämner att Lidingö stad har en snabbt åldrande befolkning som leder till ökat behov av olika boendelösningar som riktar sig till äldre. Lidingö stad bedömer att majoriteten av äldre kommer att vilja bo kvar i sina bostäder som möjliggörs genom att invånare är friska högre upp i åldrarna och att hemtjänsten kan möjliggöra kvarboende. Region Stockholm vill understryka att det är viktigt att genomföra lokala analyser med målgruppsinriktad dialog för att kartlägga flyttbenägenhet, preferenser och hinder. Flyttbenägenheten är generellt sätt högre före pension och insatser för denna målgrupp kan minska kostsamma insatser vid ett senare skede samt skapa lokala flyttkedjor. Flera andra kommuner i länet står inför en likadan utmaning med en åldrande befolkning och utmaningarna möts på bästa möjliga sätt genom en mellankommunal och sektorsövergripande samverkan.

Region Stockholm vill understryka att bostadsförsörjning innefattar mer än bostadsbyggande. Det befintliga bostadsbeståndet utgör ett användbart och viktigt verktyg för att tillhandahålla bostäder, särskilt för hushåll med begränsad ekonomi då kostnaderna ofta är lägre i det äldre bostads-beståndet. Region Stockholm vill även understryka att nya bostäder kan tillskapas genom omvandling av befintliga byggnader som ofta medför en lägre klimatpåverkan.

Bostadsbyggandet innebär en stor miljö- och klimatpåverkan samt en hög resursanvändning. Bygg- och anläggningssektorn står för 20 procent av Sveriges totala utsläpp och 40 procent av avfallsmängderna. Region Stockholm driver inom Klimatarena Stockholm tillsammans med flertalet regionala aktörer, bland annat flera kommuner, arbete för en klimatneutral och cirkulär bygg- och anläggningssektor i Stockholms län. Att bygga cirkulärt möjliggör bostadsutveckling samtidigt som materialåtgången och klimatpåverkan minskar. Region Stockholm samverkar gärna med Lidingö stad för en mer hållbar bygg- och anläggningssektor.

Handlingsplanen lyfter behovet av förvaltningsövergripande arbetsgrupper för att arbeta med frågorna kopplat till de grupper kommunerna har ett särskilt ansvar för. Region Stockholm vill lyfta att den nya socialtjänstlagen (2025:400) ställer krav på att socialtjänsten ska medverka i

samhällsplaneringen. Genom att tillvarata kunskapen och insikterna från Omsorgs- och socialförvaltningen kan Lidingö stad bidra till att äldre bor i mer ändamålsenliga bostäder och får ett värdigt åldrande.

Det regionala perspektivet och bostadsförsörjningens betydelse för Stockholmsregionens fortsatta utveckling saknas och kan med fördel lyftas i handlingsplanen. Kommunerna i Stockholms län behöver samverka kring bostadsförsörjningen. Bostadsmarknaden sträcker sig, precis som arbetsmarknaden, över kommungränser. Region Stockholm driver inom ramen för regionalt bostadskansli en regional referensgrupp om bostadsförsörjning där ett tjugotal av länets kommuner ingår. Referensgruppen möjliggör utbyten mellan kommunerna där goda exempel och konkreta verktyg delas mellan handläggare i olika kommuner. Åtgärder för exempelvis våldsutsatta i nära relation förutsätter många gånger mellankommunal samverkan eftersom den som är utsatt för våld ofta behöver byta kommun för att komma undan sin förövare. Region Stockholm ser gärna ett fördjupat samarbete med Lidingö stad i bostadsförsörjningsfrågor.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Mikael Ranhagen
Enhetschef Infrastruktur

Beslutsunderlag
1. Handlingsplan för bostadsförsörjning
2. Bilaga 1 – Underlag till handlingsplan för bostadsförsörjning
3. Bilaga 2 – Behovsprognos för lokaler och bostäder

Beslutsexpediering
1. Lidingö stad

Godkänd av Anton Västberg, 2025-12-17